

KOOLITUSMAJAKAS
KURESSAARE AMETIKOOL

KINNITATUD
direktori 10.09.2025
käskkirjaga nr 5-1/25/25

KURESSAARE AMETIKOOLI MIKROKVALIFIKATSIOONI ÕPPEKAVA
Erivajadusega inimese töötamise toetamine

1. ÜLDANDMED

TÄIENDUSKOOLITUSASUTUSE NIMETUS (kui õppekava läbiviimisesse on kaasatud ka teisi asutusi, siis see siin ära märkida)	Kuressaare Ametikool
ÕPPEKAVA NIMETUS (eesti keeles)	Erivajadusega inimese töötamise toetamine
ÕPPEKAVA NIMETUS (inglise keeles)	<i>Supporting the Employment of People with Special Needs</i>
ÕPPE LIIK	Mikrokvalifikatsioon
ÕPPE MAHT AINEPUNKTIDES (1 AP = 26 tundi õppija tööd, mis sisaldab nii õppekeskkonnas toimuvaid tegevusi kui ka iseseivat tööd)	Õppe maht kokku on 6 AP
ÕPPEKEEL	Eesti keel
SIHTRÜHM JA/VÕI ÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUSED	Pere tugiisikud, tegevusjuhendajad, hooldustöötajad ja teised sotsiaalvaldkonna esmatasandi töötajad.
LÕPETAMISE TINGIMUSED	Hinnatud on kõik õpiväljundid. Õpiväljundid loetakse hinnatuks, kui õpilane on saavutanud tulemuse vastavalt hindamiskriteeriumitele.
ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUS	Kuressaare Ametikooli tegevusjuhendaja õppekava (tase 4). Moodul 5: Töötamise toetamine Moodul 2: Kliendi juhendamine ja toetamine, igapäevaelu toimingutes.
ÕPPEKAVA VASTAVUS EKR-le	Tase 4

2. ÕPPEKAVA EESMÄRK JA ÕPIVÄLJUNDID

ÕPPEKAVA EESMÄRK	Õppija omandab teadmised ja oskused, mis on vajalikud erivajadusega inimese töötamise toetamiseks tuginedes kehtivale õigusraamistikule, kutse-eetikale ning kliendikesksele lähenemisele. Õppija arendab juhendamise- ja motiveerimisoskusi, oskab kohandada tööülesandeid vastavalt kliendi võimetele ja tervises seisundile, toetab abivahendite ja tugiteenuste kasutamist ning teeb koostööd võrgustikuga eesmärgipäraselt ja teadlikult.
ÕPPEKAVA ÕPIVÄLJUNDID	1) järgib erivajadusega inimese tööle rakendamise õiguslikku korda, vahendab infot töötamisega seotud võrgustikuga kutse-eetika põhimõtteid silmas pidades; 2) leiab kliendi eripärale sobiva töötegevuse, jõukohastab ja juhendab oskuse omandamisel klienti

	motiveerivalt; 3) juhendab ja suunab klienti oma jõuvarude, tervises seisundi teadvustamisel, töö- ja puhkeaja reguleerimisel; 4) juhendab klienti abivahendi ja tugiteenuste kasutamisel ning asjaajamisel lähtuvalt kliendist ja õigusaktidest
--	--

3. ÕPPEPROTSESSI KIRJELDUS

3.1 ÕPPE SISU, ÕPPEMEETODID, MAHU JAOTUS

Teema/moodul/aine (kui õppeainel või moodulil on eraldi õpiväljundid, tuleb need ka siia lisada)	Õppemeetod(id)	Mahu jaotus (kontaktõpe, iseseisev töö; selle võib välja tuua ka õppeainete/moodulite kaupa)
Erivajadusega inimeste tööle rakendamise alused (1 AP) 1. Tugiisiku roll, temale vajalikud oskused. 2. Töölepingu seadus, teised töötamist reguleerivad lepinguliigid. 3. Kutse-eetika. Lihtsa keele põhimõtted suulises ja kirjalikus suhtlemises. 4. Muutuste kavandamine, kliendi ja tema võrgustiku ettevalmistamine, praktilise koostöö kavandamine spetsialistidega, tööandjaga jms. 5. Töökoha ettevalmistamine. 6. Võrgustikukaardi kasutamine.	Seminarid, iseseisev töö, rühmatöö, praktilised tööd, arutelud, esitlused.	Auditoorne töö – 14 tundi Iseseisev töö 12 tundi 1. Tugiisiku roll, temale vajalikud oskused. Auditoorne: 2 t Iseseisev töö: 2 t 2. Töölepingu seadus, teised töötamist reguleerivad lepinguliigid. Auditoorne: 2 t Iseseisev töö: 2 t 3. Kutse-eetika. Lihtsa keele põhimõtted suulises ja kirjalikus suhtlemises. Auditoorne: 2 t Iseseisev töö: 2 t 4. Muutuste kavandamine, kliendi ja tema võrgustiku ettevalmistamine, praktilise koostöö kavandamine spetsialistidega, tööandjaga jms. Auditoorne: 4 t Iseseisev töö: 2 t 5. Töökoha ettevalmistamine. Auditoorne: 2 t Iseseisev töö: 2 t 6. Võrgustikukaardi kasutamine. Auditoorne: 2 t Iseseisev töö: 2 t
Tegevuse juhendamine ja analüüsimine (2 AP) 1. Moho mudel (Kielhofneri järgi) kasutamine. 2. Jõukohastamise meetodid: lihtsustamine, astmestamine, osaoskuste põhine lähenemine jms.	Seminarid, iseseisev töö, rühmatöö, praktilised tööd, arutelud, esitlused.	Auditoorne töö – 26 tundi Iseseisev töö 26 tundi 1. Moho mudel (Kielhofneri järgi) kasutamine. Auditoorne: 4 t Iseseisev töö: 4 t 2. Jõukohastamise meetodid: lihtsustamine, astmestamine,

3. Isikliku tahtesüsteemi käivitamise (motiveerimine) erinevad viisid . 4. Muud hindamise- ja planeerimise meetodid: nt AAC, Groove, Pegboard, Purdue, FIM. 5. Teenusel viibiva isiku hirmude selgitamine/alandamine, uute oskuste õpetamine, enesehinnangu korrigeerimine.		osaoskuste põhine lähenemine jms. Auditoorne: 4 t Iseseisev töö: 4 t 3. Isikliku tahtesüsteemi käivitamise (motiveerimine) erinevad viisid. Auditoorne: 6 t Iseseisev töö: 6 t 4. Muud hindamise- ja planeerimise meetodid: nt AAC, Groove, Pegboard, Purdue, FIM Auditoorne: 4 t Iseseisev töö: 4 t 5. Teenusel viibiva isiku hirmude selgitamine/alandamine, uute oskuste õpetamine, enesehinnangu korrigeerimine. Auditoorne: 8 t Iseseisev töö: 8 t
Töötervishoid (1 EKAP) 1. Ülepingete ja stressi juhtimine. 2. Tööpäeva pikkus ja puhkepauside planeerimine. 3. Keskkonna kohandamine. 4. Kehalised harjutused.	Seminarid, iseseisev töö, rühmatöö, praktilised tööd, arutelud, esitlused.	Auditoorne töö – 14 tundi Iseseisev töö 12 tundi 1.Ülepingete ja stressi juhtimine Auditoorne: 6 t Iseseisev töö: 6 t 2. Tööpäeva pikkus ja puhkepauside planeerimine. Auditoorne: 2 t Iseseisev töö: 2 t 3. Keskkonna kohandamine. Auditoorne: 2 t Iseseisev töö: 2 t 4. Kehalised harjutused Auditoorne: 4 t Iseseisev töö: 2 t
Tugiteenused ja abivahendid klienditöös (2 EKAP) 1. Kogukonna võimaluste hindamine. 2. Abivahendid: liikumisabivahendid, tugiseadmed ja proteesid, kommunikatsiooni- ja nägemisabivahendid, enese eest hoolitsemise abivahendid, õppimise ja kommunikatsiooniga seotud abivahendid, vaba aja ja mängu abivahendid, elukoha ja muude ruumide varustus ja lisaseadmed. 3. Tugiteenuste ja abivahendite kasutamist reguleerivad õigusaktid		Auditoorne töö – 26 tundi Iseseisev töö 26 tundi 1. Kogukonna võimaluste hindamine Auditoorne: 4 t Iseseisev töö: 4 t 2. Abivahendid. Auditoorne: 16 t Iseseisev töö: 16 t 3.Tugiteenuste ja abivahendite kasutamist reguleerivad õigusaktid. Rehabilitatsiooni olemus ja teenusele saamise kord. Rehabilitatsiooniplaani sisust info noppimine kliendi vajaduste hindamiseks. Auditoorne: 6 t Iseseisev töö: 6 t

Rehabilitatsiooni olemus ja teenusele saamise kord. Rehabilitatsiooni plaani sisust info noppimine kliendi vajaduste hindamiseks.		
---	--	--

1. ÕPPEKESKKONNA KIRJELDUS (võib olla nii füüsiline kui ka veebipõhine)

Kus ja kuidas õppetöö toimub – füüsiliselt kohapeal, veebis või hübriidõppena? Millised õppekeskkonna võimalused on õppijale tagatud, sh seadmed ja vahendid? Mida peab õppija ise kaasa võtma või omama (nt sülearvuti, nutitelefon, tarkvara lahendus). Ligipääsetavus?	Kuressaare Ametikoolil on olemas kaasaegsed õppeklassid, õppevara teoreetilise õppe ja praktiliste tegevuste läbiviimiseks. Koolitusel kasutatavad õppeklassid on varustatud vajalike töövahendite ja seadmetega. Õpilasel on kasutada kooli raamatukogu erialase kirjandusega ja arvutikohtadega. Õpetajatel on kasutada interaktiivne tahvel ja sülearvuti.
---	---

2. ÕPPEMATERJALIDE LOETELU

Õppetöös kasutatav kohustuslik kirjandus, sealhulgas raamatud, õpikud, teemakohased käsiraamatud, teadusartiklid, asjakohased veebiallikad jne.	Sotsiaalhoolekandeseadus: https://www.riigiteataja.ee/akt/SHS Tegevusjuhendaja käsiraamat. Karjääriplaneerimise materjalid: https://www.minukarjaar.ee/ Bolton, R. (2005) Igapäevaasuskused. Tallinn: Väike Vanker Töökeseaduse käsiraamat http://www.ti.ee/ott/raraamat.pdf Töölepinguseadus (e-käsiraamat) http://www.xn--tiguskoolitus-3lboa.eu/front/et_EE/ Töötervishoiu ja tööohutuse seadus. https://www.riigiteataja.ee/akt/106072012060 Materjal „Töökeseadused“ https://www.eesti.ee/est/teemad/ettevotja/tookeskkond_ja_personal/tookeskkond
---	---

3. HINDAMINE JA VÄLJASTATAVAD DOKUMENDID

4.1 Hindamine

Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid	Hinnatavad õpiväljundid
Mooduli hinne kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete sooritusest. Õppija on esitanud kõik kirjalikud tööd ja osalenud kontakttundides. Hindamisülesanded:	Moodul 1. 1. Kirjeldab erivajadusega inimeste tööturule sisenemisega seotud seadusandlike akte, selgitamisel kasutab	Järgib erivajadusega inimese tööle rakendamise õiguslikku korda, vahendab infot töötamisega seotud võrgustikuga kutse-eetika põhimõtteid silmas

1. Kirjalik töö: kliendi profiili koostamine praktilise näite alusel. 2. Juhtumipõhine infootsing: kliendile info otsimine tööle asumiseks, võrgustikukaardi koostamine ja rollimängus info edastamine lihtsas keeles. 3. Kirjalik töö: kliendile tegevusjuhendi koostamine lihtsas keele metoodikat kasutades. Iseseisev töö: 1. Kliendi profiili koostamine praktilise näite alusel. 2. Kliendile tegevusjuhendi koostamine lihtsat keele metoodikat kasutades. 3. Infootsing kliendi juhendamiseks.	lihtsa keele põhimõtteid. 2. Selgitab töölepingu põhjal kliendile tema õigusi ja kohustusi töösuhetes. 3. Koostab võrgustikukaardi kliendiga töötamiseks. 4. Koostab elektrooniliselt korrektses keeles kliendi profiili ja kavandab sobiva juhendamiskaarti. 5. Otsib kliendile infot sobivate töökohtade kohta, teeb koostööd erinevate spetsialistide ja tööandjatega.	pidades.
Mooduli hinne kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete sooritusest. Õppija on esitanud kõik kirjalikud tööd ja osalenud kontakttundides. Hindamisülesanded: 1. Planeerida ja viia läbi üks isikut arvestav praktiline tegevus, kasutades jõukohastamise võtteid (lihtsustamine, astmestamine, osaoskuste õpetamine). Dokumenteerida: tegevuse eesmärk, kasutatud motiveerimismeetod(id), tegevuse käik (samm-sammult), kasutatud töövahend või hindamismeetod (nt Pegboard), tegevuse lühianalüüs: mis töötas ja mis vajaks kohandamist. Iseseisev töö: 1. Koosta üksikjuhtumi põhjal lühianalüüs: Analüüsi: kliendi osalust MOHO mudeli vaatenurgast (tahtlus, harjumus, võimekus), sobivaid	Moodul 2 1. Analüüsib töötegevuse sobivust kliendile lähtuvalt tema eripärast. 2. Kasutab erinevaid meetodeid töö jõukohastamiseks. 3. Tunneb inimese mõjutamise võimalusi, tehnikaid ja viise ning kasutab neid vastutustundlikult.	Leiab kliendi eripäradele sobiva töötegevuse, jõukohastab ja juhendab oskuse omandamisel klienti motiveerivalt.

jõukohastamise ja motiveerimise meetodeid.		
Mooduli hinne kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete sooritusest. Õppija on esitanud kõik kirjalikud tööd ja osalenud kontakttundides. Hindamisülesanded: • Praktiline harjutamine: konkreetse töökoha riskianalüüs arvestades erivajadusega töötaja lisavajadusi. Iseseisev töö: • Koosta lühike essee (1–1,5 lk), milles käsitled järgmist teemat: Miks on oluline tööpäeva jooksul teha puhkepause ja kuidas neid planeerida?	Moodul 3 1. Koostab kliendi töökoha riskianalüüsi ja juhendab klienti riskide maandamisel. 2. Suunab klienti ennast ja keskkonda säästvalt töötama.	Juhendab ja suunab klienti oma jõuvarude, tervises seisundi teadvustamisel, töö- ja puhkeaja reguleerimisel.
Mooduli hinne kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete sooritusest. Õppija on esitanud kõik kirjalikud tööd ja osalenud kontakttundides. Hindamisülesanded: Vali üks (reaalne või kujutletav) juhtum kliendiga, kellel on tuvastatud teatud puudest või kroonilisest seisundist tulenevad funktsiooni piiratused. Koosta lühike kliendi profiil (vanus, elukoht, toimetulekupiirangud). Analüüs: • Millised kogukonna võimalused toetavad antud klienti (nt transport, huviringid, sotsiaalteenused, töövõimalused)? • Milliseid abivahendeid klient võiks vajada? • Kuidas klient saaks vajalikud teenused/abivahendid? (kirjelda õigusraamistiku ja rehabilitatsiooniplaani alusel).	Moodul 4 1. Hindab abivahendite ja tugiteenuste vajadust, lähtuvalt tegevusvõimest ja/või rehabilitatsiooniplaanist. 2. Juhendab klienti tugiteenuste ja abivahendite turvalisel kasutamisel.	Juhendab klienti abivahendi ja tugiteenuste kasutamisel ning asjaajamisel lähtuvalt kliendist ja õigusaktidest

• Lisa lühike soovitus kliendile teenusele või teenusepakkujale suunamiseks. Iseseisev töö: Uuri oma kogukonnas: • Millised abivahendeid pakuvad ettevõtted või organisatsioonid tegutsevad? • Milliseid tugiteenuseid (nt tugiisikuteenus, sotsiaaltransport, koduteenus, rehabilitatsioon) pakutakse? Koosta lühike informatiivne ülevaade vähemalt viiest kohalikust tugiteenusest või abivahendi pakkujast: • Nimi ja asukoht. • Teenuste kirjeldus. • Sihtgrupp. • Teenusele saamise tingimused.		
--	--	--

4.2 Väljastatavad dokumendid

Mikrokvalifikatsioonitunnistus

5. KOOLITAJATE KVALIFIKATSIOONI ÜLDINE KIRJELDUS

1. Erialane pädevus ja haridus

Kõrgharidus sotsiaalvaldkonnas (nt sotsiaaltöö, eripedagoogika, tegevusteraapia, psühholoogia, rehabilitatsioon, haridus- või tervisevaldkond) ja/või kutsekvalifikatsioon: tegevusjuhendaja, eripedagoog, sotsiaaltöötaja, hooldustöötaja, tegevusterapeut ja/või vähemalt 2–3 aastat praktiline töökogemus erivajadustega inimeste või sotsiaalteenuste valdkonnas (nt töö erihooldekodus, toetatud elamisteenus, päevakeskus, rehabilitatsioon jne). Soovitavalt kogemus tegevuste juhendamisel, grupitööde läbiviimisel ja/või hooldusalaste teenuste osutamisel.

2. Pedagoogiline kompetents

Koolitajal on täiskasvanute koolitamise kogemus ja/või läbitud täiskasvanute koolitaja koolitus.

Koolitaja kasutab aktiivõppe meetodeid, arvestab täiskasvanud õppija eripäradega ja rakendab erinevaid hindamismeetodeid.

3. Täiendavad pädevused (soovitavad):

Tundmine: MOHO mudel, alternatiivkommunikatsioon, abivahendid, hooldustehnikad jms. Eetika ja konfidentsiaalsuse alased teadmised.

4. Digipädevus

Koolitaja suudab kasutada digikeskkondi (e-õppeplatvormid, Google Drive, Zoom/MS Teams, sisuloo tööriistad jms) juhul, kui koolitus sisaldab veebiõpet või digitaalseid õppematerjale.